

Az Egyesített Közművelődési Intézmény és Könyvtár Városi Könyvtár 2021. évi beszámolója

4440 Tiszavasvári, Szabadság tér 1.

Kulcsár Lászlóné intézményvezető

2022. március 20.

1. Összefoglaló

A tiszavasvári Egyesített Közművelődési Intézmény és Könyvtár a város meghatározó kulturális, közgyűjteményi intézménye.

A Városi Könyvtár szolgáltatásait a korábbi évekhez hasonlóan nemcsak a város lakossága vette igénybe, hanem a környékbeli kisebb települések lakói is, hiszem könyvtárunk a járás meghatározó intézménye. A mindennapi feladatellátást nehezítette a pandémiás időszak, hiszen intézményünk a kiadott kormányrendelet értelmében több hónapon keresztül zárva tartott, majd korlátozásokkal ugyan, de működött. Az előre eltervezett feladatok mellett, új kihívásokkal is szembe kellett nézni. A szolgáltatásaink jelentős része online térbe került át, s olyan munkafolyamatok elvégzésére is lehetőségünk nyílt, melyet a napi feladatellátás miatt eddig halasztottunk. Törekedtünk az olvasói, használói létszám megtartására.

Az I. Fiókkönyvtár 2020. évben sem működött a személyi és technikai feltételek hiánya miatt, 2021. a Fiókkönyvtár megszűnt, állománya és bútorzata bekerült a központi könyvtárba.

Könyvtári programjaink a járványügyi helyzetnek megfelelően kerültek megrendezésre, könyvbemutatókat szabadterén, beltéren és online térben is szerveztünk.

2. Stratégiai célok

2021-ben a nyitvatartási időben és a kényszerű bezárás alatt kiemelt szerepet kaptak a következő területek:

- a megrongálódott, elhasználódott vagy tartalmilag elavult dokumentumok állományból történő kivonása,
- adatbázis naprakész frissítése,
- Az Alkaloida Szakszervezeti Könyvtár állományából átkerült dokumentumok folyamatos feldolgozása, állománybavétele
- az I. számú Fiókkönyvtár állományának és bútorzatának megfelelő helyen történő elhelyezése,
- Digitális Jólét Program Pont működtetése,
- hazai és eu-s finanszírozású pályázatok elkészítése,
- Célunk a regisztrált használók, beiratkozott olvasók számának megtartása.
- Célunk, hogy a táv- és személyes használatok számát lehetőségeinkhez mérten megtartsuk, növeljük.
- új felhasználói rétegek megszólítása, bevonása,
- könyvtári szolgáltatások biztosítása a minőségirányítás szempontjainak figyelembe vételével,
- szabályzatok aktualizálása,
- olvasói, használói elégedettségvizsgálat készítése,
- pályázati lehetőségek minél szélesebb körű kihasználása.
- a megyei szinten egységes, közös, helyismereti, online, digitális tartalmak közvetítésére is alkalmas helyismereti katalógus, adatbázis további építése, a helyismereti dokumentumok retrospektív feldolgozása, elsősorban a folyóiratcikkek feldolgozása, feltöltése a közös felületre: <http://www.mzsk.hu:8180/jadox/portal/>, hiszem az utóbbi néhány évben feltöltés nem történt, a digitalizált tartalmak csak könyvtárunkban érhetők el,
- Nyertes TOP pályázat megvalósítása, ennek keretében eszközbeszerzés, mese – és állatterápiás foglalkozások megtartása több célcsoport számára
- nyári tábor szervezése,

- online programok, szolgáltatások,
- oltási regisztráció segítése,
- képzési helyszínként működünk 2021-ban is,
- a koronavírus járvány miatti vészhelyzethez való alkalmazkodás, az online szolgáltatások előtérbe helyezése.

Továbbra is tudatosan nagy hangsúlyt fektetünk a gyerekek olvasóvá nevelésére, valamint a könyvtárhasználók körének bővítésére, számának növelésére. Ezt a célt szolgálták rendszeres könyvtári programjaink, rendezvényeink könyvtári és online térben egyaránt.

- a BABA-MAMA Klub foglalkozásai,
- a „Mesedélelőttök”, „Mesedélutánok”,
- Interaktív könyvtári foglalkozások óvodás és kisiskolás korosztálynak, valamint a könyvtári és könyvtárhasználati órák általános- és középiskolások számára.
- Legalább havi egy alkalommal szerveztük a Kreatív Olvasóink Klubjának foglalkozásait,
- Június és augusztus hónapban legalább heti rendszerességgel „Mesés nyár” címmel délelőtnként könyvtári foglalkozásokat szerveztünk kisgyerekes családoknak.
- Új kezdeményezésként indult a nyári időszakban a könyvtár táborunkat, 5 napos, nappali rendszerű elfoglaltságot kínálva a gyerekeknek, mely óriási sikert aratott.

Könyvtári rendezvények tekintetében kiemelt szerepet kaptak az Internet Fiesta, a Költészet napi program, valamint az októberi „Országos Könyvtári Napok” rendezvénysorozat programjai.

Igény szerint, előre egyeztetett időpontban vállaltuk a könyvtári, könyvtárhasználati órák, DJP Pontot bemutató foglalkozások megtartását általános és középiskolai tanulók számára. 2021-ben az Én könyvtárunk projekt keretében vállalt mintaprogramok bemutatása is megtörtént.

Óvodások és alsótagozatos diákok számára „Mesedélelőttök” „Mesedélutánok” formájában tartottunk könyvtári, könyvtárhasználati foglalkozásokat, egy-egy mese játékos, dramatikus feldolgozásával próbáljuk a gyerekek figyelmét ráirányítani az olvasás, a könyv- és könyvtárhasználat szerepére, fontosságára.

Együttműködünk civil szervezetekkel, igény szerint könyvtári foglalkozásokat tartottunk számukra. Rendszeresen részt veszünk a szakmai programokon, a Magyar Könyvtárosok Egyesülete megyei szervezete által szervezett programokon.

A TELSE gondozottjai, sérült emberek számára is a lehetőségek szerint tartottunk könyvtárhasználatukat segítő foglalkozásokat a járványügyi szabályokat betartva.

A nehézségek ellenére is rendszeresek voltak a könyvtári programok, ellátogatott hozzánk Dr. Tari Annamária pszichológus, Berecz András mesemondó, Bumberák Maja meseterapeuta, Bajzáth Mária meseterapeuta, a Hétszínvirág Bábcsoport, Hajdú Katalin író, a Csodakutya Alapítvány négy és kétlábú segítői.

Az TOP 7.1.1.-H-19-ESZA-2020-01999 „Együtt könnyebb” – Társadalmi integrációt elősegítő programok megvalósítása Tiszavasváriban a Városi Könyvtárban” című projekt keretében közel 4 millió forintot nyertünk eszközvásárlásra, mese- és kutyaterápiás foglalkozásokra, rendezvényekre. A projekt megvalósítása 2021. december 31-ig tartott.

Népszerűek voltak a papírszínházi mesefoglalkozások éppúgy, mint a DJP Pont szolgáltatásait bemutató könyvtári foglalkozásaink, a használók képzését szolgáló tanfolyamok. A Városi Könyvtárban az erősségekre építve a lehetőségek minél szélesebb körű, minél sokrétűbb kihasználására törekedett.

3. Szervezet

Intézményünk az Egyesített Közművelődési Intézmény és Könyvtár 2016. április 1-től működik mai formájában. A Városi Könyvtár az Egyesített Közművelődési Intézmény és Könyvtár szervezeti egysége. Az intézmény engedélyezett álláshelyeinek száma 19,75 fő.

A könyvtár szakdolgozóinak létszáma 6 fő. 5 fő főiskolai könyvtáros képesítéssel rendelkezik, s emellett pedagógiai, nyelvtanári, népművelői, informatikai végzettségük is van. 1 fő munkatársunk segédkönyvtárosi végzettséggel rendelkezik.

1 fő technikai dolgozóval rendelkezünk, így a munkatársak összlétszáma létszáma 7 fő.

Az informatikus könyvtáros végzettségű kollégánk az egész intézményben ellátja a rendszergazdai feladatokat, a könyvtár vezetője egyben az intézmény intézményvezetője is.

Nagyobb, városi szintű rendezvények lebonyolításában a könyvtár munkatársai is segítséget nyújtanak.

2020. november 1. napjától a közalkalmazotti jogviszonyból Mt. rendelkezései az irányadóak a munkavállalókra. Valamennyi dolgozó jogviszonya az átszervezést követően folyamatos maradt.

4. Infrastruktúra

2016. októbere óta az emeleti rész (Gyermek részleg, Helyismereti gyűjtemény) mennyezete a napkollektorok felszerelése óta folyamatosan ázik. A problémát kezdetben a tetőcserepek cseréjével sikerült ideiglenesen elhárítani, azonban esős időszakban az emeleti részen továbbra is folyamatosak a beázások, s egyre nagyobb területen ázott át a gipszkartonból készült mennyezet. 2021-ben forráshiány miatt elmaradt a tetőjavítás, de 2022-ben egy nyertes pályázatból kerül kijavításra a beázás.

2021-ban sikerült vásárolnunk 1 db színes fénymásolót, 2 db laptopot, WR szemüveget, playstationt, a székeket, klubfoteleket. A fiatalok számára Tini Sarkot alakítottunk ki, s rendeztünk be, ezáltal új szolgáltatások alapját biztosítjuk, bővítve a használói kört. A pandémia miatt csak korlátozott módon tudtuk biztosítani a szolgáltatásokat.

Az eszközök vásárlása pályázati forrásból valósult meg.

5. Gyűjteményi információk

A 2021. évben az állománygyarapításra fordított összeg emelkedett 4180 ezer, az SZJA 1%-os felajánlásból származó felajánlást is állománygyarapításra használtuk fel. A vásárolt dokumentumok száma: 1625 db, Folyóirat vásárlásra is többet fordított intézményünk. A Gyermek részleg állománya az utóbbi 5 évben folyamatosan bővült, megújult. Helytörténeti gyűjteményünk 12 db könyvvel gyarapodott. A Könyvet a könyvtáraknak program keretében kapott dokumentumok állományba vétele is megtörtént.

2021-ben összesen 1473 db dokumentum került törlésre elsősorban természetes elhasználódás miatt. Fontosnak tartjuk a tervszerű apasztást annak érdekében, hogy nagy használati értékkel rendelkező gyűjteményünk legyen. Az I. Fiókkönyvtár állományát beköltöztettük a központi könyvtárba.

A HunTéka adatbázisban 1625 db rekord rögzítése történt meg.

102 féle folyóirat közül választhattak olvasóink, melyből 2 digitális és nyomtatott formában is hozzá férhető.

A kényyszerű bezárás miatt nagyobb hangsúlyt fektettünk a nyomtatott dokumentumok digitalizálására. 2021-ben összesen 210 db szöveges dokumentum került digitalizálásra, mely könyvtárunkban hozzáférhető.

2016-tól a könyvtári állományunk elektronikus feldolgozottsága 100 %. Ez alól kivételt képeznek a helyismereti vonatkozású folyóiratcikkek, melynek feldolgozottsága is közel 90 %-os. Ebben az évben is folyamatosan történt a folyóiratcikkek digitalizálása, de feltöltés nem történt a JADOX felületre.

2021-ban is arra törekedtünk, hogy olvasóink minél hamarabb hozzájussanak a könyvtárba

érkező új dokumentumokhoz.

A vásárlás nagy része éves szerződés alapján a KELLÓ-tól illetve a Lira Könyvklubból történt.

2020-ban is figyelmet fordítottunk a könyvtári dokumentumok állagmegóvására, 8 db nagy gyűjteményi értékű dokumentum köttetésére került sor. Fontosnak tartjuk az állagmegóvást, állagvédelmet, különösen akkor, ha olyan dokumentumokról van, szó, melyek pótolhatatlannak. Önálló kötészettel nem rendelkezünk, így a köttetést a nyíregyházi Móricz Zsigmond Megyei és Városi Könyvtár könyvkötészetében végeztettük.

6. Szolgáltatások

2021-ben kiemelt célként fogalmaztuk meg az olvasói létszám szinten tartását, minimális emelését, a könyvtárlátogatók számának emelését, ezen belül a csoportos könyvtárlátogatások számának növelését, az oktatási intézményekkel való együttműködés minél szélesebb körű kiaknázását. Próbáltunk új használói csoportokat, rétegeket bevonni. Sajnos a kialakult pandémiás helyzet átalakította a könyvtárhasználati szokásokat, szolgáltatások nagy része átkerült online térbe, melyeket a nyitás után is megtartottunk. A beiratkozott olvasói létszám kis mértékben emelkedett, az előző évihez képest a személyes használat is, emelkedett a távhasználatok száma, s emelkedés figyelhető meg a kölcsönzött dokumentumok számában. Működött a könyvet házhoz szolgáltatás illetve a TeraszKönyvtár, előre összeállított könyvecsomagok átadásával.

A helyben használt dokumentumok száma 2020. évhez viszonyítva emelkedett, ugyanúgy, mint a könyvtárközi kölcsönzések száma.

Növekedés figyelhető meg a távhasználatok számának emelkedésében.

A közösségi szolgáltatások a pandémia ellenére is igen népszerűek voltak. 2021 – ben fontos feladatnak tekintettük, hogy könyvtári programjainkkal, rendezvényeinkkel új rétegeket, csoportokat szólítsunk meg a beiratkozott olvasók létszámának növelése érdekében. Az előző évhez képest ugyan csökkent a programok, képzések száma, de az azokon résztvevők száma emelkedett. Nagy érdeklődés mellett zajlottak az online programok, különösen sikeres volt a Születésnapj összeállításnak, az Ablakkiállításnak, az online könyvbemutatóknak. A könyvtári programokon, rendezvényeken résztvevők egy része 2021-ben is beiratkozott olvasóként tért vissza a könyvtárba, különösen igaz ez a nyári táborra és digitális kompetenciafejlesztő programokra.

Kiemelt szerephez jutott a honlap és a közösségi oldal, hiszem olvasóinkkal ezen keresztül tartottuk a kapcsolatot. Felértékelődött az online segítségnyújtás szerepe.

Könyvtárunkban a Városi Könyvtár adatbázisa, illetve a csak ingyenesen használható adatbázisok állnak olvasóink rendelkezésére, melyek elérhetőek a használói gépeken.

7. Minőségirányítás

A könyvtári szolgáltatások szervezésénél a minőségbiztosítás alapelveit igyekszünk figyelembe venni. A következő minőségügyi dokumentumokkal rendelkezik könyvtárunk:

- Küldetésnyilatkozat,
- Jövőkép,
- SWOT elemzés,
- Partnerlista,
- Használói igény és elégedettség felmérés, ezek értékelése,
- Panaszkezelés,
- Könyvtári stratégiai terv.

2012 óta minden évben kérdőíves módszerrel, mérjük olvasóink elégedettségét, elvárásait, melyet könyvtárunkkal szemben támasztanak. A kérdőívekre adott válaszokat összesítjük, s a levont következtetéseket hasznosítjuk a következő évi munkaterv összeállításakor illetve mindennapi munkánkban. 2021-ban is 80 fő vett részt a mérésben. A kérdőívek összesítése, kiértékelése megtörtént. A Móricz Zsigmond Megyei és Városi Könyvtár munkatársai minden segítséget megadnak a minőségirányítás előkészítésében.

8. Tudományos kutatás és kiadványok

Intézményünkben főleg helytörténeti kutatómunka folyik. Ebben az évben már másodszor adott ki könyvtárunk egy helytörténeti szépirodalmi kiadványt. A szerző szépirodalmi, de helytörténeti vonatkozású anyagot írt és állított össze Hankó András: Szentmihályi sziporkák címmel, melynek bemutatójára 2022-ben, online került sor. A könyv 300 példányban jelent meg.

9. Partnerségi együttműködések

Ebben az évben is együttműködtünk civil szervezetekkel, igény szerint könyvtári foglalkozásokat tartottunk számukra. A Kézfogás Nyugdíjas Klub kreatív csoportja, a Diabetesz Egyesület, rendszeresen itt tartotta foglalkozásait. A TELSE gondozottjai számára is rendszeresen tartottunk könyvtári foglalkozásokat, ezek túlnyomó része már nemcsak közösségi rendezvény volt, hanem saját igényeiknek megfelelően könyvtárhasználatukat elősegítő programok, foglalkozások, digitális kompetenciafejlesztő alkalmak mese- és kutyaterápiás foglalkozások. 2021-ben is fenntartottuk a már megkötött együttműködési megállapodásokat Tiszavasvári és a környező települések középiskolaival az iskolai közösségi szolgálat teljesítésére. Emelkedett a könyvtárban közösségi szolgálatot teljesítők szám, s ebben az évben is gyakori volt, hogy mind az 50 órát a könyvtárban teljesítették a diákok.

Civil szervezetekkel, oktatási intézményekkel együttműködtünk, a hazai és eu-s finanszírozású pályázatok megvalósítása érdekében együttműködési megállapodásokat kötöttünk.

Rendszeresen részt vettünk a megyei könyvtár által szervezett szakmai műhelynapokon, továbbképzéseken a Magyar Könyvtárosok Egyesülete megyei szervezete, valamint a DJP hálózat által szervezett programokon.

10. PR/marketing / kommunikáció eredményei

Szolgáltatásainkról, programjainkról, rendszeresen hírt adtunk a helyi Vasvári Hírmondó és a Kelet-Magyarország hasábjain, a Tiszavasvári Városi Televízióban, honlapunkon (www.kulturatvasvari.hu), Tiszavasvári Város Önkormányzatának honlapján valamint facebook oldalunkon. Arra törekedtünk, hogy településünk lakói körében pozitív kép alakuljon ki munkánkról, szolgáltatásainkról.

Ezt a célt szolgálja a helyi televízióban a kulturális programajánló és Vasvári Hírmondóban egész oldalas kulturális csemegét kínálunk.

Jó munkakapcsolatot alakítottunk ki az évek során a Vasvári Hírmondó főszerkesztőjével, a Tiszavasvári Városi Televízió munkatársaival. A televízió által elkészített felvételek megtekinthetők online módon és a kábeltelevíziós adásokon is. A könyvtári programok, rendezvények számának növekedésével nőtt valamennyi kommunikációs megjelenési forma.

2011-től a facebookon is jelen vagyunk. Honlapunk, két nyelvű (német/magyar) mely folyamatosan, hetente több alkalommal is frissül.

Továbbra is jó munkakapcsolatban állunk a Vasvári Hírmondó főszerkesztőjével. A kialakult járványügyi helyzetben kevesebb volt a megjelenések száma, de folyamatosan hírt adtunk munkánkról.

A pandémia ideje közös gondolkodásra, együttműködésre buzdítottuk a lakosságot.

11. Összefoglaló a megyei hatókörű könyvtár által nyújtott segítségnyújtásról

A Móricz Zsigmond Megyei és Városi Könyvtár meghatározó szerepet játszik a települési könyvtárak együttműködésének szervezésében. Rendszeresen tájékoztatnak a könyvtárakat érintő legfontosabb jogszabályváltozásokról.

Folyamatosan felhívták a települési könyvtárak figyelmét az országos könyvtárszakmai programokra, pályázati lehetőségekre. Az MKE megyei programjainak rendszeresen helyet adott az intézmény.

12. A koronavírus-járvány okozta változások

2021. évben is a koronavírus járvány okozta korlátozások jelentős mértékben átalakították a könyvtárak mindennapjait, s átalakították a könyvtárhasználati szokásokat. Az új kihívásokra könyvtárunk is kellő rugalmassággal és kreativitással válaszolt. Felértékelődött a virtuális, online szolgáltatások köre. A könyvtári programok jelentős része online térbe költözött. Itt tartottuk a könyvbemutatókat, író-olvasótalálkozókat, a mesedélelőttiakat, papírszínházi előadásokat, kreatív kézműves foglalkozásokat, kiállításokat, online játékokat. Összegyűjtöttük a tanulást segítő adatbázisokat, s a DJP Pont is otthon maradásra buzdította Olvasóinkat.

A könyvtáros kollégák kreativitása is számtalan esetben megmutatkozott. Folytatódott a könyvet házhoz szolgáltatás, majd jó szolgálatot tett a hátsó terasz rész, a Teraszkönyvtár működéséhez.

Online formában segítettük a kapcsolattartást Olvasóink számára.

A nyertes pályázatnak köszönhetően új eszközökkel, berendezési tárgyakkal gyarapodott könyvtárunk.

Az Egyesített Közművelődési Intézmény és Könyvtár - Városi Könyvtár intézményegységében az erősségekre építve a lehetőségek minél szélesebb körű, minél sokrétűbb kihasználására törekedtünk a nehézségek ellenére is 2021-ben. Továbbra is meg kell ragadni a pályázati lehetőséget, hiszen önerőből, csak önkormányzati támogatásból a továbblépés lehetősége nehéz a küldetésnyilatkozatban megfogalmazott könyvtárkép eléréséhez.

A város intézményeivel, civil szervezeteivel, az önkormányzattal kialakított jó kapcsolat a továbbiakban is gyümölcsöző lehet.

Kulcsár László

aláírás
Kulcsár László
intézményvezető

